

OLIMPIADA LA ISTORIE
etapa republicană, 28 aprilie 2024, Clasa a X – a
Barem de evaluare

Item	Barem		Puncte																		
	SUBIECTUL I		40 P.																		
1	<p>Câte 2 puncte pentru fiecare noțiune definită corect, în context geografic și cronologic 1 punct pentru utilizarea sursei.</p> <p><i>Variante de răspuns:</i></p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Nr.</th> <th style="text-align: center;">Noțiuni istorice</th> <th style="text-align: center;">Exemple de definiții</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">Reformă</td> <td>Mișcare religioasă inițiată la începutul sec. al XVI-lea în statele germane, răspândită treptat în Europa, pornită în scopul de a reforma (a transforma) Biserica Romano-Catolică, și care a susținut secularizarea averilor clerului, simplificarea ierarhiei și cultului catolic și introducerea limbilor naționale în serviciile de cult, renunțarea la indulgențe cumpărate, deoarece „ Fiecare creștin adevărat, fie în viață, fie decedat, are parte de toate binecuvântările lui Cristos și ale bisericii, iar acest lucru îi este acordat de Dumnezeu, chiar și fără scrisori de iertare”.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">Cele 95 teze împotriva indulgențelor</td> <td>Teze/document, elaborate de Martin Luther, călugăr, afișate pe ușa Catedralei din orașul Wittenberg în octombrie 1517, care au stat la baza Reformei, prin care se pronunța împotriva comerțului cu indulgențe, considerându-l drept pangărirea creștinismului, punea la îndoială autoritatea papei -, greșesc [...] acei predicatori de indulgențe care spun că prin indulgența papei omul e dezlegat de orice pedeapsă și e mantuit ” și se pronunța pentru o simplificare a organizării Bisericii.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">Luteranism</td> <td>Doctrină a protestantismului german, întemeiată în sec. al XVI-lea de Martin Luther, care consideră esențială pentru mântuire numai credința și proclamă autoritatea exclusivă a Bibliei, recunoscând numai două Taine: Botezul și Împărtășania.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">Calvinism</td> <td>Cult religios protestant, întemeiat în sec. al XVI-lea de Jean Calvin, răspândit într-o serie de țări vest-europene, care suprimă complet ceremoniile, reduce Sfintele Taine la Botez și Cuminecătură și vorbește de predestinare: „Noi numim predestinare planul etern al lui Dumnezeu, în care El a stabilit destinul fiecărei persoane”.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">Contrareformă</td> <td>Mișcare inițiată la mijlocul sec. al XVI-lea de papa Paul al III-lea împotriva răspândirii Reformei Protestante, adoptând o serie de măsuri precum: constituirea Ordinului Iezuiților, activizarea Inchiziției, publicarea listei cărților interzise pentru toți catolicii, răfuielele fizice cu protestanții etc.</td> </tr> </tbody> </table>		Nr.	Noțiuni istorice	Exemple de definiții	1	Reformă	Mișcare religioasă inițiată la începutul sec. al XVI-lea în statele germane, răspândită treptat în Europa, pornită în scopul de a reforma (a transforma) Biserica Romano-Catolică, și care a susținut secularizarea averilor clerului, simplificarea ierarhiei și cultului catolic și introducerea limbilor naționale în serviciile de cult, renunțarea la indulgențe cumpărate, deoarece „ Fiecare creștin adevărat, fie în viață, fie decedat, are parte de toate binecuvântările lui Cristos și ale bisericii, iar acest lucru îi este acordat de Dumnezeu, chiar și fără scrisori de iertare”.	2	Cele 95 teze împotriva indulgențelor	Teze/document, elaborate de Martin Luther, călugăr, afișate pe ușa Catedralei din orașul Wittenberg în octombrie 1517, care au stat la baza Reformei, prin care se pronunța împotriva comerțului cu indulgențe, considerându-l drept pangărirea creștinismului, punea la îndoială autoritatea papei -, greșesc [...] acei predicatori de indulgențe care spun că prin indulgența papei omul e dezlegat de orice pedeapsă și e mantuit ” și se pronunța pentru o simplificare a organizării Bisericii.	3	Luteranism	Doctrină a protestantismului german, întemeiată în sec. al XVI-lea de Martin Luther, care consideră esențială pentru mântuire numai credința și proclamă autoritatea exclusivă a Bibliei, recunoscând numai două Taine: Botezul și Împărtășania.	4	Calvinism	Cult religios protestant, întemeiat în sec. al XVI-lea de Jean Calvin, răspândit într-o serie de țări vest-europene, care suprimă complet ceremoniile, reduce Sfintele Taine la Botez și Cuminecătură și vorbește de predestinare: „Noi numim predestinare planul etern al lui Dumnezeu, în care El a stabilit destinul fiecărei persoane”.	5	Contrareformă	Mișcare inițiată la mijlocul sec. al XVI-lea de papa Paul al III-lea împotriva răspândirii Reformei Protestante, adoptând o serie de măsuri precum: constituirea Ordinului Iezuiților, activizarea Inchiziției, publicarea listei cărților interzise pentru toți catolicii, răfuielele fizice cu protestanții etc.	15 p.
Nr.	Noțiuni istorice	Exemple de definiții																			
1	Reformă	Mișcare religioasă inițiată la începutul sec. al XVI-lea în statele germane, răspândită treptat în Europa, pornită în scopul de a reforma (a transforma) Biserica Romano-Catolică, și care a susținut secularizarea averilor clerului, simplificarea ierarhiei și cultului catolic și introducerea limbilor naționale în serviciile de cult, renunțarea la indulgențe cumpărate, deoarece „ Fiecare creștin adevărat, fie în viață, fie decedat, are parte de toate binecuvântările lui Cristos și ale bisericii, iar acest lucru îi este acordat de Dumnezeu, chiar și fără scrisori de iertare”.																			
2	Cele 95 teze împotriva indulgențelor	Teze/document, elaborate de Martin Luther, călugăr, afișate pe ușa Catedralei din orașul Wittenberg în octombrie 1517, care au stat la baza Reformei, prin care se pronunța împotriva comerțului cu indulgențe, considerându-l drept pangărirea creștinismului, punea la îndoială autoritatea papei -, greșesc [...] acei predicatori de indulgențe care spun că prin indulgența papei omul e dezlegat de orice pedeapsă și e mantuit ” și se pronunța pentru o simplificare a organizării Bisericii.																			
3	Luteranism	Doctrină a protestantismului german, întemeiată în sec. al XVI-lea de Martin Luther, care consideră esențială pentru mântuire numai credința și proclamă autoritatea exclusivă a Bibliei, recunoscând numai două Taine: Botezul și Împărtășania.																			
4	Calvinism	Cult religios protestant, întemeiat în sec. al XVI-lea de Jean Calvin, răspândit într-o serie de țări vest-europene, care suprimă complet ceremoniile, reduce Sfintele Taine la Botez și Cuminecătură și vorbește de predestinare: „Noi numim predestinare planul etern al lui Dumnezeu, în care El a stabilit destinul fiecărei persoane”.																			
5	Contrareformă	Mișcare inițiată la mijlocul sec. al XVI-lea de papa Paul al III-lea împotriva răspândirii Reformei Protestante, adoptând o serie de măsuri precum: constituirea Ordinului Iezuiților, activizarea Inchiziției, publicarea listei cărților interzise pentru toți catolicii, răfuielele fizice cu protestanții etc.																			
	<p>Notă: se admit toate răspunsurile corecte</p>																				

2.	<p>Câte 1 punct pentru fiecare asemănare și fiecare deosebire menționate corect. Variante de răspunsuri corecte: <u>Asemănări:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ culte/doctrine protestante; ➤ întemeiate în sec. al XVI-lea; ➤ apărute prin Reformă; ➤ se bazau pe contactul direct cu Dumnezeu, pe credință etc. <p><u>Diferențe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ luteranismul susținea „mântuirea prin credință”, calvinismul credea în predestinare; ➤ în ritual: în luteranism sunt permise unele ritualuri și sunt acceptabile unele imagini ale sfinților, dar în calvinism nu sunt permise cântece, nici imagini pe pereți, numai crucea; ➤ Biserica Calvină și-a persecutat adversarii, care erau aspru pedepsiți, inclusiv arși pe rug; ➤ În luteranism divertismentul, petrecerile și luxul au fost interzise. <p>Notă: se admit toate răspunsurile corecte</p>	6 p.
3	<p>Câte 2 puncte pentru identificarea corectă a procesului/fenomenului/evenimentului 1 punct pentru numirea corectă a fiecărei cauze. 1 punct pentru argumentarea/ explicarea fiecărei cauze. <u>Variante posibile:</u> Procesul/fenomenul/evenimentul-Reforma, Declanșarea Reformei etc. O cauză a declanșării Reformei a fost faptul că Biserica Romano-Catolică continua să beneficieze de privilegii, deținea mari domenii, avea scutiri fiscale, imunitate juridică etc., deși în sec. al XVI-lea în societatea europeană, sub impactul Marilor descoperiri geografice și al ideilor Renașterii se atestau schimbări în diverse domenii, în acumularea de capital și în mentalitate. O altă cauză a mișcării reformatoare a fost faptul că funcțiile bisericești erau cumpărate, prelații acumulau mai multe funcții bisericești pe care nu le îndeplineau, dar din care obțineau beneficii materiale, clerul continuă să fie ignorant, în rândul papilor și cardinalilor se înregistra o rată înaltă de corupere. Biserica a recurs la fiscalitate excesivă și vindea indulgențe. Burghezia, dar și nobilimea, orașenii și țărani erau nemulțumiți de privilegiile Bisericii și se pronunțau pentru anularea lor, începutul fiind pus de Luther în statele germane în 1517. O a treia cauză era faptul că serviciile liturgice erau în latină, astfel că populația nu le înțelegea și doreau traducerea Cărilor Sfinte.</p> <p>Notă: se admit toate răspunsurile corecte</p>	6 p.
4.	<p>Câte 2 puncte pentru numirea corectă a procesului/fenomenului/evenimentului (Contrareforma, Constituirea Ordinului Iezuiților etc.) 1 puncte pentru numirea corectă a fiecărei consecințe. 1 punct pentru argumentarea/ explicarea fiecărei consecințe. <u>Variante posibile:</u> Prin Contrareformă Biserica Romano-Catolică a reușit să suprimă Reforma în Polonia, Italia, Germania de Sud, Austria, acolo păstrându-se pentru mult timp relațiile feudale. Prin activizarea Inchiziției au fost lichidate un șir de cărți, au fost exetrminați fizic protestanți etc.</p> <p>Notă: se admit toate răspunsurile corecte</p>	6 p.
5.	<p>Câte: 1 punct pentru identificarea corectă a procesului istoric. 1 punct pentru expunerea logică în formularea punctului de vedere. 1 punct pentru o simplă constatare a importanței istorice. Câte 2 puncte pentru fiecare dovadă.</p>	7 p.
SUBIECTUL II		
6.	<p>Se vor acorda Câte 1 punct pentru fiecare personalitate identificată corect. 1 punct pentru indenticarea corectă a statului reprezentat. Răspunsuri sursa D- Ștefan cel Mare, Țara Moldovei sursa E-Ludovic al XIV-lea, Regatul Franța</p>	4 p.

7.	<p>Se vor acorda 2 puncte pentru explicarea corectă a sintagmei cu referire la Ștefan cel Mare.</p> <p><u>Răspuns posibil:</u> Bătălia de la Podul Înalt sau Bătălia de la Vaslui s-a dat la 10 ianuarie 1475 între Imperiul Otoman și Țara Moldovei, drept urmare a intervenției armatei otomane în urma întreruperii plății tributului de către Ștefan cel Mare, bătălie soldată cu victoria domnului Moldovei.</p>	2 p.
8.	<p>Se vor acorda câte 2 puncte pentru numirea corectă a domeniilor în care Ștefan cel Mare a înfăptuit reforme. 2 puncte pentru explicarea fiecărei reforme.</p>	6 p.
9.	<p>Se vor acorda 2 puncte pentru explicarea corectă a sintagmei cu referire la Ludovic al XIV-lea</p> <p><u>Răspuns posibil:</u> Monarhia absolută este o formă de conducere a statului bazată pe puterea nelimitată a monarhului, apogeul absolutismului înregistrându-se în Franța pe timpul domniei regelui Ludovic al XIV-lea.</p>	2 p.
10.	<p>Se vor acorda Câte 3 puncte pentru fiecare argument</p> <p><u>Exemplu de răspunsuri posibile:</u> Ludovic al XIV-lea a încorporat sisteme de impozitare mai eficiente, taxele vamale au fost mărite pentru a promova comerțul și industria franceză, forțând întreprinderile naționale să producă pentru stat. În domeniul justiției, regele a adoptat Marea Ordonanță de procedură civilă din 1667, cunoscută și sub numele de Codul Louis, care a prescris registrele botezului, căsătoriei și morții în registrele statului și a unificării legislației pe tot teritoriul Franței; a introdus codul penal (1670), codul maritim (1672) și codul comercial (1673).</p>	6 p.
SUBIECTUL III		
	<p>A. Câte 1 punct pentru <i>expunerea logică</i> a evenimentelor 2 puncte pentru <i>plasarea corectă în timp și spațiu</i> a evenimentelor 1 punct pentru <i>utilizarea limbajului istoric</i> 1 punct pentru <i>fiecare dată cronologică corect utilizată</i> (minimum 2 date cronologice) 1 punct pentru <i>fiecare personalitate istorică încadrată corect</i> (minimum 2) 1 punct pentru <i>evidențierea și argumentarea fiecărei relații de cauzalitate</i> (minim 2)</p> <p>B. Câte: 1 punct pentru <i>prezentarea epocii și a spațiului istoric</i> 2 puncte pentru <i>reflectarea subiectului abordat prin prisma de la național la universal cu referire la curentele literar-artistice</i> 1 punct pentru <i>prezentarea contextului intern al activității personalităților</i> 1 punct pentru <i>prezentarea contextului extern al activității personalităților</i> Câte 1 punct pentru <i>numirea lucrărilor elaborate de personalități</i> (minimum trei lucrări) Câte 1 punct pentru <i>stabilirea aportului personalităților în prezentarea unității neamului românesc</i> (trei personalități) Câte 2 puncte pentru <i>argumentarea aportului personalităților în prezentarea unității neamului românesc</i> (minimum trei dovezi) Câte 1 punct pentru <i>evidențierea importanței fiecărei personalități</i> (trei personalități) Câte 2 puncte pentru <i>argumentarea importanței fiecărei personalități</i> (minimum trei dovezi) 1 punct pentru <i>formularea punctului de vedere propriu.</i> 1 punct pentru <i>formularea concluziei argumentate.</i></p> <p>C. 2 puncte pentru respectarea structurii textului (introducere, cuprins și încheiere) și volumului indicat.</p>	40 P.
	Total:	100 puncte